

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคพัฒนาสังคม

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ชื่อ พรรคพัฒนาสังคม ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ไว้ใน ทะเบียนพรรคการเมือง เลขที่ ๑๗/๒๕๔๓ ตั้งแต่วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๓ พรรคพัฒนาสังคม จึงเป็น พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นไป พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ผ่านมา ซึ่งตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕ กำหนดให้หัวหน้าพรรคที่จัดตั้งขึ้น ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทินจัดทำรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๓) ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดและ แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ เพื่อประกาศให้สาธารณชน ทราบ ปรากฏว่าพรรคพัฒนาสังคมไม่แจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเวลาที่กำหนด เป็น เหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพัฒนาสังคม ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

๒. ประเด็นเบื้องต้น

ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

๓. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาข้อเท็จจริงจากคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนคำเลิกความของฝ่ายผู้ร้อง และฝ่ายผู้ถูกร้อง จากการออกนั่งพิจารณา มีประเด็นต้องพิจารณา วินิจฉัยว่า พรรคพัฒนาสังคมได้ยื่นแบบรายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๓) ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดและแจ้งให้ นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคพัฒนาสังคมตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

พ.ศ. ๒๕๔๑ ไว้ในทะเบียนพรรคการเมืองเลขที่ ๑๗/๒๕๔๑ ตั้งแต่วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๑ พรรคพัฒนาสังคม จึงเป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นเก้าสิบวัน นับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ผ่านมานี้ ตามมาตรา ๑๕ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้พรรคการเมืองเป็นนิติบุคคลเมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้ง จึงมีหน้าที่ต้องยื่นแบบรายงานการดำเนินการของพรรคตามมาตรา ๓๕ และคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของพรรคพัฒนาสังคมที่ว่า ได้ยื่นแบบรายงานการดำเนินการของพรรคพัฒนาสังคม (แบบ ท.พ. ๘) แล้ว ปรากฏเป็นเลขรับของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๕๕๓๒ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๔ ฟังไม่ขึ้น เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองออกเลขรับหนังสือดังกล่าวโดยเป็นการออกให้แก่หนังสือพรรคพัฒนาสังคม เรื่อง ส่งทะเบียนสมาชิกพรรคการเมือง ซึ่งไม่มีการรับเอกสารเรื่องรายงานการดำเนินการของพรรคพัฒนาสังคมแต่อย่างใด ดังนั้น คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของพรรคพัฒนาสังคมปราศจากพยานหลักฐานอ้างอิง ไม่สามารถหักล้างข้อกล่าวหาของนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า พรรคพัฒนาสังคมไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๕

๔. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญลงมติด้วยคะแนนเสียงข้างมาก จำนวน ๑๑ เสียง ต่อ ๑ เสียง ว่า พรรคพัฒนาสังคมมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามนัยมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ กรณีมีเหตุตามมาตรา ๓๕ เกิดขึ้นกับพรรคพัฒนาสังคมแล้ว ศาลรัฐธรรมนูญจึงสั่งยุบพรรคพัฒนาสังคมได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และมาตรา ๖๕ วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญจึงสั่งยุบพรรคพัฒนาสังคม

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ตอนที่
วันที่